Notat

VEDRØRENDE OVERDRAGELSE AF AGRO BUSINESS PARKS AKTIVER OG AKTIVITETER TIL EN ERHVERVSDRIVENDE FOND

Dette notat er udarbejdet til brug for Stifternes stillingtagen til en enstemmig bestyrelses beslutning om overdragelse af samtlige aktiviteter/aktiver til en erhvervsdrivende fond, idet en sådan beslutning kræver tiltrædelse fra "Stifterne".

BILAG
Som bilag til notatet vedlægges:

- Notat "Fonde med offentlig interesse", udarbejdet af Finansministeriet m.fl. i september 1998 – i det følgende benævnt "Fonde med offentlig interesse".
- Vedtægter for Agro Business Park (Det selvstændige Forvaltningssubjekt Forskerpark Foulum) af den 8. juni 2009 – i det følgende benævnt "Vedtægter".
- Aktstykke nr. 49, afgjort 11. december 2014 – i det følgende benævnt "Aktstykke 49".

ETABLERING AF AGRO BUSINESS PARK (Det selvstændige forvaltningssubjekt-Forskerpark Foulum)
Forskerpark Foulum blev stiftet i 1999. Jeg skal henvise til den fremstilling, som fremgår af Aktstykke 49. Det kan supplerende oplyses, at i forhandlingerne mellem de to kommuner/amtet og Fødevareministeriet var forudsat, at forskerparken skulle etableres som en erhvervsdrivende fond. Først meget sent i forløbet bliver der stillet krav fra Fødevareministeriet om, at den juridiske konstruktion skulle være en fond med offentlig interesse. Allerede på daværende tidspunkt blev der fra de øvrige stiftere givet udtryk for, at denne model dels var ukendt, og dels ikke var egnet som juridisk konstruktion for de aktiviteter, som skulle udøves i forskerparken - særligt udlejning til iværksættere.

Der var imidlertid tale om et ultimativt krav fra Fødevareministeriet, hvilket medførte, at de øvrige stiftere valgte at acceptere kravet af hensyn til at få etableret forskerparken.

FORLØBET SIDEN STIFTELSEN
Siden etablering af forskerparken, har den juridiske konstruktion desværre vist sig at give en lang række udfordringer, hvor fx ansvaret mellem bestyrelse og stifter er uklar.
Den konstruktion der blev valgt ved etablering af Forskerpark Foulum, hvor aktiviteterne er placeret i et drifts- og managementselskab (Agro Business Park A/S) er fortsat er uændret. Aktiviteter og services som ABP udfører for Forskerpark Foulum reguleres via en management aftale.
I opstartsfasen var aktiviteten primært at bistå i udlejning til iværksættere, lokalt forankret i forskerparkens ejendom til i dag at bestå i en lang række aktiviteter/opgaver. Udlejning fra forskerparkens bygninger er det primære område, men andre vigtige områder er kommet i fokus idet der i stigende grad er fokus på værdiskabende aktiviteter og ikke alene efterspørgsel på fysiske aktiviteter fra innovative virksomheder og iværksættere. Ligeledes er der kommet et anden bevågenhed fra politisk side på omårdet omkring kommercialisering af forskning. Dette er grunden til at vi fra offentlig side ser finansieringsmuligheder for netværk og projekter der binder erhverv og forskning tættere sammen. ABP er derfor aktiv i disse sammenhænge netop for også at kunne tiltrække aktiviteter til Forskerpark Foulum.
Ovenstående medfører, at også andre aktører bevæger sig ind på dette område, og som minimum på nationalt plan, hvilket medfører, at der er konkurrence om såvel lejere, samarbejdsaftaler og gennemførelse af projekter.
Det bemærkes endvidere, at øvrige aktører er organiseret på privatretlig grundlag i modsætning til Det selvstændige forvaltningssubjekt, som er organiseret på offentligretlig grundlag.

AGRO BUSINESS PARK

Afsender:
Advokat Karsten Cronwald, og
Cand. Jur Malene Wiese Madsen

Den 03.11.2016

De seneste årrækker er det også en væsentlig aktivitet for at opfylde målsætningen at indgå samarbejder med såvel store som små private virksomheder, hvoraf eksempelvis kan nævnes, at Forskerpark Foulum har indgået aftale med Apple i forbindelse med deres etablering i Foulum.

BEGRUNDELSE FOR DEN AF AGRO BUSINESS PARK TRUFNE BESLUTNING
Overordnet er der såvel strategiske, administrative, økonomiske og juridiske begrundelser for den af bestyrelsen trufne beslutning.
Jeg vil nærmere gennemgå flere af begrundelserne, men samtidig understrege, at de enkelte begrundelser kan dække over flere af de ovennævnte begrundelsestyper.
Sammenfattende skal det endvidere anføres, at bestyrelsens beslutning er begrundet i, at ledelsen sikres handlekraft og hurtighed for at kunne opfylde formålet.

1. AKTIVITETERNE I "AGRO BUSINESS PARK FOULUM[1]" NU OG I FREMTIDEN
De aktiviteter, som nu og i fremtiden skal udøves af Forskerpark Foulum/Den erhvervsdrivende fond er stort set alle karakteriseret ved at det er aktiviteter, som falder indenfor privatretten juridisk. Det vil derfor være helt naturligt og passe bedst, at Forskerpark Foulum/Den erhvervsdrivende fond også organiseres på privatretlig grundlag, idet det som tidligere anført også foregår hos tilsvarende forskerparker. Der er således ikke hensyn som normalt foreskriver en offentlig retlig organisering, som løbende tilskud og aktiviteter af en karakter, som kræver offentlig indblanding eller offentlig indsigt.

2. VALG AF STRATEGI OG GENNEMFØRELSE AF DENNE
Det er af afgørende betydning for en forskerpark at kunne vedtage en strategi og gennemføre strategien hurtigt og effektivt. Det er således vigtigt, at direktion og bestyrelse sammen er handlekraftig.
Såvel organiseringen som et selvstændigt forvaltningssubjekt som i vedtægt, er der en lang række begrænsninger, hvor det kan være svært at vurdere, hvilken betydning det har for strategi og handlekraft.
Det skal i den forbindelse nævnes, at det i sig selv er svært at forklare samarbejdspartnere og andre aktører, hvad et selvstændigt forvaltningssubjekt reelt er, idet der ikke forefindes lovgrundlag, og anvendelsen af den pågældende enhed mig bekendt ikke er blevet anvendt siden 1999 i denne type af aktiviteter.
Såfremt Forskerpark Foulum måtte ønske yderligere indskydelse af kapital, kan det alene ske såfremt alle "stiftere" godkender dette, jf. §6, stk. 2. Det er ikke optimalt at skulle undersøge muligheden for at tilføre kapital uden forinden at kunne afklare, om virksomheden kan tage imod et eventuelt tilsagn om kapital.
Aarhus Universitet har i medfør af §8 forkøbsret og forlejeret til fast ejendom, tilhørende Forskerpark Foulum. Det betyder formelt set, at Aarhus Universitet skal forespørges hver gang der foretages udlejning, hvilket i sig selv er upraktisk, og vil være en hæmsko i forbindelse med forhandling af lejekontrakter.
Det samme gør sig selvsagt gældende, såfremt Forskerpark Foulum vælger at sælge såvel eksisterende fast ejendom eller fremtidig fast ejendom.
Såfremt Forskerpark Foulum ønsker at indgå aftale med tredjemand om den daglige drift, kræver det samtykke fra stifterne, jf. §18, stk. 4.
Dette er naturligvis uhensigtsmæssigt, og besværliggør forhandlinger med en tredjemand.
Forskerpark Foulums mulighed for at opnå finansiering gennem belåning af mere end 60% af den offentlige ejendomsvurdering, kræver stifternes samtykke. Forskerpark Foulums regnskab skal som udgangspunkt revideres af Rigsrevisionen, jf. §24, stk. 3, uanset aktiviteten ikke – som tidligere anført – har de kendetegn, som normalt gør Rigsrevisionens evaluering begrundet.

[1] Der er her tale om en arbejdstitel, da det forventes at der vil komme et nyt navn i forbindelse med ændringen til en Erhvervsdrivende Fond.

Endvidere er Økonomistyrelsen tillagt en lang række beføjelser, som såvel administrativt som økonomisk belaster såvel Forskerpark Foulum som Økonomistyrelsen. Jeg skal i den forbindelse henvise til vedtægtens § 24, stk. 2, §25, §27, stk. 1, §28, stk. 1 og 2, §30 og §32.

3. VEDRØRENDE OFFENTLIGHED
Det fremgår af §4, at Forskerpark Foulum er underlagt offentlighedsloven.
Det fremgår endvidere, at alle væsentlige beslutninger skal fremsendes til stifterne inden 4 uger, jf. §9, stk. 5. Dette medfører for det første, at al materiale som udgangspunkt er undergivet offentligheden – eksempelvis bestyrelsesmødereferater, kontrakter og al korrespondance er omfattet af reglerne om aktindsigt.
Dette er ikke hensigtsmæssigt, da begrundelsen for offentlighed netop ikke er eksisterende. Jeg skal særligt gøre opmærksom på, at Forskerpark Foulum heller ikke har det set-up, som offentlige forvaltninger normalt har til at behandle begæringer om aktindsigt. Det vil således medføre betydelige administrative og økonomiske omkostninger, såfremt der – uanset af hvem – fremsendes en begæring om eksempelvis alt materiale indenfor et specifikt område, idet det vil kræve kompetencer indenfor offentlighedsloven/forvaltningsloven, for at kunne vurdere, hvilke oplysninger der må videregives. Hertil kommer et omfattende arbejde med at udstrege de dele af den begærede aktindsigt, som der ikke er aktindsigt i. Det er endvidere uhensigtsmæssigt, og efter min opfattelse også begrænsende for gennemførelse af formålet, at alle beslutninger af betydning skal kommunikeres ud til de tre "stiftere", hvor der pr. definition er aktindsigt.
Det vil ligeledes kræve betydelige resurser at vurdere, hvilke dele af sådanne beslutninger, som skal meddeles til "stifterne", og hvor der samtidig skal gives meddelelse til "stifterne" om, at dele om beslutningen ikke er omfattet af aktindsigt.
Endvidere er det uhensigtsmæssigt og muligvis ødelæggende for indgåelse af aftaler samt strategiske samarbejder, at Forskerpark Foulum er nødsaget til at orientere om beslutningerne herom med fremsendelse til de tre "stiftere".

"STIFTERNES" INTERESSE I ETABLERING AF EN ERHVERVSDRIVENDE FOND
Som anført ovenfor, vil en omdannelse til en erhvervsdrivende fond medføre lettelse for "stifterne" i forhold til, at der ikke længere skal ske involvering, idet "stifterne" ikke længere skal orienteres om væsentlige beslutninger eller sanktionere de af bestyrelsen trufne beslutninger, eksempelvis vedrørende vedtægtsændringer, forkøbsret, forlejeret mv. Stifterne vil stadig være repræsenteret i bestyrelsen og derved have viden om, og være en del af de beslutninger, som træffes.
Jeg skal endvidere gøre opmærksom på, at etablering af en erhvervsdrivende fond afklarer den sammenblanding som p.t. foreligger vedrørende såvel ansvar som hæftelse.
Det fremgår af vedtægten, at "stifterne" er uden hæftelse, men under hensyn til, at "stifterne" har mulighed for at opnå udbytte jf. §23 og opnå udlodning i forbindelse med opløsningen jf. §26, stk. 2, sammenholdt med at "stifterne" har betydelig indflydelse på de beslutninger, som træffes af Forskerpark Foulum, er det efter min opfattelse usikkert om den ansvarsbegrænsning, der fremgår af vedtægten er holdbar, ligesom der i hvert fald teoretisk kan pålægges stifterne det ansvar, som der altid foreligger, når man har indflydelse.
Omvendt skal jeg selvfølgelig gøre opmærksom på, at såfremt aktiviteten overdrages til en erhvervsdrivende fond, mister "stifterne" muligheden for at få udbetalt udlodning/likvidationsprovenu.